

Pedagogisk skolemateriell for

ROMEO OG JULIE

Av William Shakespeare. Gjendiktet av André Bjerke.
Bearbeidet av Sigrid Strøm Reibo og Njål Helge Mjøs.

Produsert av Riksteatret i samarbeid med Nationaltheatret.

Premiere på Nationaltheatret 17. august.
Turnépremiere med Riksteatret på Gjøvik 12. september.
Spilles på Nationaltheatret og 50 steder på turné med Riksteatret høsten 2019.

Skolematerialet er tilpasset elever i videregående opplæring, men kan også egne seg for undervisning på ungdomstrinnet.

Utarbeidet for Riksteatret av pedagog Anne Holtan

Innhold

Introduksjon	s. 3
Oppgaver spesielt egnet for engelskfaget.....	s. 4- 14
Oppgaver spesielt egnet for norskfaget.....	s. 15- 20
Oppgaver spesielt egnet for teaterfag v/ MDD.....	s. 21- 26

Introduksjon

Det er 403 år siden den britiske dramatikeren, poeten, skuespilleren og regissøren William Shakespeare døde. Shakespeares verk er en del av den litterære verdensarven, og stykkene hans blir spilt hver dag og over hele kloden, både i opprinnelig språkdrakt, i gjendiktning eller i ulike adaptasjoner. Dette er ikke bare fordi mange av hans stykker blir regnet som litterære mesterverk, men også fordi stykkenes tema oppleves som evig aktuelle uansett alder, kultur og religion. De berører almenngyldige og eksistensielle problemstillinger, og vi kjenner oss igjen i konfliktene og dilemmaene karakterene opplever. Det er også derfor stykkene hans har overlevd i over 400 år og i dag regnes som klassikere.

Romeo og Julie ble skrevet av William Shakespeare på 1590-tallet og er kanskje verdens mest kjente kjærlighetshistorie og et av de mest spilte teaterstykker. Men legenden om Romeo og Julie, som Shakespeares manuskript er basert på, skriver seg helt tilbake til antikken. William Shakespeares kjærlighetshistorie fra slutten av 1500-tallet er blitt en inspirasjon for nesten alle historier vi kjenner om ung og umulig kjærlighet. Det finnes et utall adaptasjoner av *Romeo og Julie*, hvorav de mest kjente fra moderne tid er musikalen *West Side Story* og Baz Luhrmanns Hollywood-filmatisering fra 1996 med Leonardo DiCaprio og Claire Danes i tittelrollene.

Riksteatret og Nationalteatret har nå gått sammen om å sette opp den romantiske tragedien *Romeo og Julie*. Etter premieren på Nationalteatrets hovedscene 17. august, skal *Romeo og Julie* med Riksteatret besøke 50 steder over hele landet.

Dette pedagogiske opplegget er lagd med tanke på at elevene skal leke seg inn i Shakespeares verden, og oppgavene er egnet både som for- og etterarbeid. Oppgavene er spesielt egnet for fagene engelsk, teaterproduksjon, dans og norsk i videregående opplæring.

God teateropplevelse!

Exercises suitable for English in upper secondary education

A brief introduction to Romeo and Juliet and its author

William Shakespeare 1564 -1616

was an English poet, playwright, and actor, widely regarded as the greatest writer in the English language and the world's pre-eminent dramatist. He is often called England's national poet, and the "Bard of Avon". His extant body of works, including collaborations, consist of approximately 38 plays 154 sonnets, two long narrative poems, and a few other verses, some of uncertain authorship. His plays have been translated into every major living language and are performed more often than those of any other playwright.

Shakespeare was born and brought up in Stratford-upon-Avon, Warwickshire. At the age of 18, he married Anne Hathaway, with whom he had three children: Susanna, and twins Hamnet and Judith. Sometime between 1585 and 1592, he began a successful career in London as an actor, writer, and part-owner of a playing company called the Lord Chamberlain's Men, later known as the King's Men. He appears to have retired to Stratford around 1613, at age 49, where he died three years later.

(Source: Wikipedia)

Suggested source for more information and knowledge about Shakespeare:

<https://www.britannica.com/biography/William-Shakespeare>

About the play

Romeo and Juliet

Apart from the early *Titus Andronicus*, the only other play that Shakespeare wrote prior to 1599 that is classified as a tragedy is *Romeo and Juliet* (c. 1594–96), which is quite untypical of the tragedies that are to follow. Written more or less at the time when Shakespeare was writing *A Midsummer Night's Dream*, *Romeo and Juliet* shares many of the characteristics of romantic comedy. *Romeo and Juliet* are not persons of extraordinary social rank or position, like Hamlet, Othello, Macbeth and King Lear. They are the boy and girl next door, interesting not for their philosophical ideas but for their appealing love for each other. They are character types more suited to Classical comedy in that they do not derive from the

upper class. Their wealthy families are essentially bourgeois. The eagerness with which Capulet and his wife court Count Paris as their prospective son-in-law bespeaks their desire for social advancement.

Accordingly, the first half of *Romeo and Juliet* is very funny. The bawdry of Mercutio and of the Nurse is richly suited to the comic texture of the opening scenes. Romeo, haplessly in love with a Rosaline whom we never meet. The plucky and self-knowing Juliet is much like the heroines of romantic comedies. She is able to instruct Romeo in the ways of speaking candidly and unaffectedly about their love.

The play is ultimately a tragedy, of course, and indeed warns its audience at the start that the lovers are “star-crossed.” Romeo and Juliet are unremarkable, nice young people doomed by a host of considerations outside themselves: the enmity of their two families, the misunderstandings that prevent Juliet from being able to tell her parents whom it is that she has married, and even unfortunate coincidence (such as the misdirection of the letter sent to Romeo to warn him of the Friar’s plan for Juliet’s recovery from a deathlike sleep). Yet there is the element of personal responsibility upon which most mature tragedy rests when Romeo chooses to avenge the death of Mercutio by killing Tybalt, knowing that this deed will undo the soft graces of forbearance that Juliet has taught him. Romeo succumbs to the macho peer pressure of his male companions, and tragedy results in part from this choice. Yet so much is at work that the reader ultimately sees *Romeo and Juliet* as a love tragedy—celebrating the exquisite brevity of young love, regretting an unfeeling world, and evoking an emotional response that differs from that produced by the other tragedies. The emotional response the play evokes is a strong one, but it is not like the response called forth by the tragedies after 1599

During much of the twentieth century, critics tended to disparage this play in comparison to the four great tragedies that Shakespeare wrote in the first decade of the seventeenth century (*Hamlet, Othello, Macbeth and King Lear*) Appraised next to the Bard's mature works, *Romeo and Juliet* appears to lack the psychological depth and the structural complexity of Shakespeare's later tragedies. But over the past three decades or so, many scholars have altered this assessment, effectively upgrading its status within Shakespeare's canon.

Romeo and Juliet was an experimental stage piece at the time of its composition, featuring several radical departures from long-standing conventions. These innovative aspects of the play, moreover, reinforce and embellish its principal themes. The latter include the antithesis between love and hate, the correlative use of a light/dark polarity, the handling of time (as both theme and as structural element), and the prominent status accorded to Fortune and its expression in the dreams, omens and forebodings that presage its tragic conclusion.

(sources: www.britannica.com)

Summary

Watch:

Video SparkNotes: Shakespeare's Romeo and Juliet summary:

<https://www.youtube.com/watch?v=dRrvQ1vZxcg>

Read:

The play opens on the streets of Verona, Italy, as a fight breaks out between the servants of two powerful rival families: the Capulets and the Montagues. [Benvolio](#) Montague attempts to break up the fight but is thwarted by the hotheaded [Tybalt](#) Capulet, who attacks Benvolio. Finally, Prince Escalus appears and breaks up the brawl, condemning the families for allowing their long-standing feud to incite violence yet again. [The Prince](#) warns that if anyone from either family disturbs the peace again, they will be killed. After the brawl, Romeo Montague and his cousin Benvolio hear about a ball being thrown by [Lord Capulet](#) later that night. Benvolio urges Romeo to attend and hopes that the party will take Romeo's mind off of Rosaline, his unrequited love.

Romeo and Benvolio attend the ball with their friend Mercutio, a relative of Prince Escalus. At the ball, Romeo meets Juliet Capulet, and unaware that they belong to rival families, they immediately fall in love. Tybalt Capulet sees Romeo at the ball and realizes he's a Montague in disguise. Though Lord Capulet prevents Tybalt from starting a fight then and there, Tybalt vows to get revenge on Romeo for this trespass. After discovering each other's true identities, the lovers are initially upset. However, Romeo comes to Juliet's window later that night, and declaring their love for one another, they decide to pursue their relationship regardless of the feud. Romeo confides in Friar Laurence about his and Juliet's forbidden love, and the Friar agrees to perform a secret wedding ceremony in the hope that their marriage may bring about the end of the feud.

After the wedding ceremony, Romeo is confronted by Tybalt, who challenges him to a duel. Romeo, not wishing to fight one of his new wife's relatives, refuses to fight. Mercutio, interpreting Romeo's reluctance to fight as a sign of cowardice, steps in and begins to fight Tybalt in Romeo's place. Romeo unsuccessfully attempts to break up the fight, and Tybalt kills Mercutio. Enraged by the death of his friend, Romeo turns on Tybalt and kills him. Realizing what he has done, Romeo runs to Friar Laurence for help. The Prince banishes Romeo from Verona for his part in the fighting and declares that Romeo will be killed if he is found within the city. Juliet is distraught when she hears of Romeo's banishment, but with the help of Juliet's Nurse and Friar Laurence, the two lovers are able to consummate their marriage before Romeo must flee to the nearby city of Mantua.

Unaware that his daughter has secretly married the son of his rival, Lord Capulet makes arrangements for Juliet to marry the County Paris, a handsome and well-connected young man. When Juliet tries to refuse the match, Lord Capulet threatens to disown her. Distraught, Juliet turns to Friar Laurence for advice, vowing that she would rather kill herself than marry another man while her husband lives. Friar Laurence concocts an elaborate scheme to fake Juliet's death: He gives Juliet a potion that will make her appear dead for forty-two hours. When the Capulets find Juliet's (apparently) dead body, they will place her open casket in the family tomb. The Friar will send word to Romeo of their plan, and then he and Romeo will wait in the tomb for Juliet to awaken. When she does, Romeo will take her back to Mantua with him. Juliet takes the potion later that night, and all goes to plan when

her family finds her apparently dead the next morning. However, due to an unfortunate turn of events, word of the Friar's plan never reaches Romeo.

In Mantua, Romeo hears from a servant that Juliet has died, and determined to join her in death, he purchases poison and travels back to Verona. When he arrives at Juliet's tomb, Romeo runs into Paris, who is mourning Juliet. Unaware of the relationship between Romeo and Juliet, Paris assumes that Romeo is merely a Montague trying to defile the Capulet graves. Paris challenges Romeo to a duel, and Romeo reluctantly fights and kills him. Entering the tomb, Romeo sees Juliet, who is still in her death-like sleep. He kisses her one last time before drinking the poison and dying. The Friar arrives after realizing that his letter never reached Romeo, and he is shocked to see the bodies of Paris and Romeo in the tomb. Just then, Juliet wakes up from her sleep. Knowing that the city watchmen are on their way, the Friar urges Juliet to flee the scene. Juliet refuses to leave and the Friar runs from the tomb. Alone, Juliet kisses Romeo in the hopes that the poison he drank will kill her too. When that fails, she grabs a dagger and stabs herself just before the watchmen enter the tomb.

The chief watchman summons Prince Escalus, the Montagues, and the Capulets to the tomb. Friar Laurence explains the story of Romeo and Juliet's secret love to all present. The Prince declares that this tragedy is heaven's way of punishing the two families for their hatred. The Prince adds that he, too, has been punished for allowing the feud to continue—now, his kinsmen Mercutio and Paris lay dead. Devastated by the loss of their respective children, the Capulets and the Montagues reconcile their differences and end the feud once and for all.

(Sources: the Education Department of The Shakespeare Theatre of New Jersey, www.Enotes.com)

Themes:

- *Shakespeare's Romeo and Juliet* is one of the greatest love stories of all time. True love, reckless passion, and youthful naiveté all conspire to tear Romeo and Juliet apart and result in tragedy
- Fate is already introduced as a theme in the prologue of the play where it tells about the story of two «star-crossed lovers» whose love is doomed from the start and driving the plot towards its tragic conclusion.
- Imagery of light amid darkness features prominently in the play, reflecting the contrast between love and hatred, hope and despair, life and death

The following student activities can either be done in advance or after seeing the performance.

Exercise 1

Yesterday's News

Instructions:

Read the introduction and watch the video summary, or read the plot summary first.

News of the tragic death of two young lovers has spread in Verona.

Divide into groups and create a TV news story or newspaper coverage of the love story and the tragic “double suicide”.

Estimated use of time 90 min.

Exercise 2

With love from.....

Instructions:

Read or watch the synopsis/ plot summary first.

Individual task:

Write a love letter from Romeo to Juliet or vice versa. Alternatively, write a love poem.

Background: The Prince banishes Romeo from Verona for the murder of Tybalt, and declares that Romeo will be killed if he is found within the city. He flees to Mantua, the nearest city.

Unaware that his daughter has secretly married the son of his rival, Lord Capulet (the father of Juliet) arranges for Juliet to marry Count Paris. Juliet is distraught and desperate when she hears this.

Romeo and Juliet are desperate to express their feelings for each other and their thoughts on the difficult situation they are in.

Estimated use of time 90 min

Exercise 3

Tableaux work. The pictures within me

Instructions:

Read or watch the synopsis/ plot summary first.

The most exciting theatre is inside our own heads. It's called Imagination. Read the plot summary above together, and share impressions and discuss it among yourselves, you may find that the pictures 'come alive' just as vividly as if you were watching the incidents being performed by live actors in a real theatre. Together, create your tableaux using yourselves as people and natural objects. Each tableau should recreate some of the incidents you 'see' with your mind's eye.

Use attachment 1 for exercise 3

Divide into 6 groups of 3-5 and concentrate on the few lines you've been assigned.

Each group creates a tableau from these lines. Read the lines several times and discuss within the group what you see with your mind's eye.

The group invents a situation that springs out of these phrases from *Romeo and Juliet*. Think of a dramatic incident, joyful as well as dangerous and sad. Share your thoughts in order to find the concrete expression and atmosphere of the incident. You should agree on the following aspects:

Where are you? –What kind of landscape are you in?

Who is present in the situation you imagine?

What is happening at this very moment?

What is each character doing?

What kind of physical activity is going on?

What is the relationship between the characters? Emotionally – physically – psychologically?

Estimated use of time: 135 min.

Exercise 4

Writing a review

Instructions:

Write a theatre review of the performance *Romeo and Juliet*. Read the following points on how to write a review before you start writing. Attend the play with an open mind, a willingness to accept the play as the director has presented it in production.

You may want to consider some of the following:

- Why the choice of costumes, and why the set design?
- How did the actors deliver their lines (seriously, with a comic twist, in a realistic or formal manner,)?
- Were there any significant actions or gestures that contributed to the play's meaning?
- Were any "special effects" used (consider lighting, sound, audience participation, machinery)?

After the performance, jot down the details you recall and discuss the performance with friends. You'll need these details for your paper in order to substantiate your argument.

Below are some tips for writing play reviews:

The introduction should include the following:

- The title of the play and the name of the playwright.
- The name of the director, the place and date of the production you attended.
- The thesis of your review, which should include (possibly in more than a single statement) the following:
- A general impression of the relative success or failure of the production, based on what you actually saw and on your initial impression of how the play should have been performed.
- Since you will not be expected to discuss all aspects of the production, focus your thesis on one or two major concerns that the performance has or has not addressed.
- Include a brief thematic summary (but not a plot summary) of the play. You can include this summary in the introduction
- In order to give your review a tight internal logic and cohesiveness, you should also discuss these elements in the order that you outlined in the introduction. Such points of discussion might include the non-technical (acting, directing) and/or the technical (lighting, scenery, costumes) aspects of the production.

Description: As briefly and precisely as possible, describe in detail the physical aspects of what you saw performed. Focus on particular scenes or performances that will provide the evidence for your final evaluation of the play.

Interpretation, Analysis, Evaluation: When you have finished describing important elements of the production, proceed to evaluate them. In other words, assume that everything used in production has significance, but don't panic if you cannot find "answers" for all the questions

raised by what you see in the production. In the evaluation, you have an opportunity to attack as well as commend the performance; if the production fails to answer questions that you feel need answers, then say so.

Summary and Conclusion: Your conclusion should not merely recapitulate your thesis in a mechanical way. Rather, you should try to show why your response to the play is valid and significant. Do not add any significant new material, but don't be afraid to leave your reader with something to think about.

Relevante kompetansemål:

Kompetansemål etter Vg1 – studieforberevende utdanningsprogram og Vg2 - yrkesfaglige utdanningsprogram

Språklæring

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- vurdere og bruke egnede lytte- og talestrategier tilpasset formål og situasjon
- forstå hovedinnhold og detaljer i ulike typer muntlige tekster om allmenne emner og faglige emner knyttet til eget utdanningsprogram
- uttrykke seg på en nyansert og presis måte med god flyt og sammenheng, tilpasset formål og situasjon
- bruke mønstre for uttale, intonasjon, ordbøying og varierte setningstyper i kommunikasjon

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- vurdere og bruke egnede lese- og skrivestrategier tilpasset formål og type tekst
- forstå hovedinnhold og detaljer i tekster av varierende omfang om forskjellige emner
- skrive ulike typer tekster med struktur og sammenheng, tilpasset formål og situasjon
- bruke mønstre for rettskriving, ordbøying og variert setnings- og tekstbygging i produksjon av tekst

Kultur, samfunn og litteratur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- presentere og diskutere aktuelle nyheter fra engelskspråklige kilder
- drøfte ulike typer engelskspråklige litterære tekster fra ulike deler av verden
- drøfte engelskspråklige filmer og andre kulturuttrykk fra forskjellige medier

OPPGAVER SPESIELT EGNET FOR NORSKFAGET

Handlingsreferat

Vi er i Verona. Byen er preget av en gammel konflikt mellom de to mektige husene Montague og Capulet; både unge gutter og eldre, distingverte menn tyr til livsfarlige våpen i gatene for å gi utløp for hatet de føler for hverandre. I et forsøk på å stanse ufreden har fyrsten lagt ned forbud mot flere uroligheter: neste gang en Montague eller Capulet lager bråk, skal han straffes med døden.

Romeo, Montagues sønn, er ikke engasjert i kringelen, antagelig fordi han bare klarer å tenke på Rosalind, som han er ulykkelig forelsket i. Både foreldrene til Romeo og kameratene hans, Benvolio og Mercutio, er bekymret fordi han er så mutt og melankolsk. For å muntre ham opp foreslår Benvolio at de skal snike seg inn på den årlige maskeradefesten i huset til erkefienden Capulet. Håpet er at Romeo vil glemme sin ulykkelige kjærlighet til Rosalind hvis han bare får opp øynene for alle de andre vakre jentene som bor i Verona.

Benvolios plan lykkes, Romeo glemmer faktisk Rosalind etter festen hos Capulet. Men i stedet treffer han Julie, og forelsker seg i henne. En kjærlighetsallianse mellom de to fiendtlige familiene er selvfølgelig umulig, og derfor forteller ikke Romeo kameratene sine hva som har skjedd. Samme natt sniker han seg inn i Capulets frukthage, og der avtaler Romeo og Julie at de så fort som mulig vil gifte seg, i all hemmelighet. Selv om det aldri blir uttalt er det tydelig at Romeo og Julie håper foreldrene vil godta deres valg av ektemake dersom ekteskapet allerede er formelt. Fra starten av er det altså ingenting som tyder på at de to har til hensikt å rømme for å være sammen – det synes tvert imot som om de prøver så godt de kan å finne en løsning som er så smart at de kan fortsette å leve i Verona etter at de har blitt mann og kone.

Romeo søker hjelp hos presten Lorenzo. I håp om at et ekteskap mellom Romeo og Julie kanskje kan forsonde de to familiene vier han Romeo og Julie.

Samme kveld støter Romeo og kameratene hans på Julies fetter Tybalt. Uvitende om det hemmelige ekteskapet som forener de to familiene, dreper Tybalt Mercutio, og i sorg og sinne over tapet av sin beste venn, dreper Romeo Tybalt.

Romeo slipper dødsstraff, men han forvises til Mantua og får aldri lov å vise seg i Verona igjen. Når Julie får vite at Tybalt er død og Romeo forvist, og at foreldrene hennes til alt overmål vil at hun skal gifte seg med Grev Paris, oppsøker hun Lorenzo for å få hjelp. Han gir henne en drikk som skal få det til å se ut som om hun er død. Slik vil de lure foreldrene til Julie til å begrave henne i familiekrypten, og på den måten unngå giftemålet med Paris. Lorenzo lover å sende bud til Romeo om planen, og sammen skal de to redde Julie ut av krypten uten at noen behøver å vite om det.

Men planen slår feil fordi Romeo aldri mottar Lorenzos beskjed. I stedet får han høre den offisielle nyheten, nemlig at Julie er død. I dyp sorg drar han tilbake til Verona og bryter seg inn i Capuletfamiliens gravkrypt. Der finner han Julie, som enda ikke har våknet fra dvalen. Han begår selvmord ved å drikke gift, og faller død om. I neste øyeblikk våkner Julie, finner Romeo død, og dreper seg selv med Romeos dolk.

Stykket slutter med at Lorenzo forteller Romeo og Julies foreldre hvordan det hele henger sammen, og i felles sorg over tapet de har lidd forsones de to familiene endelig.

Oppgave 1

Dramatikk-konkurranse (for- eller etterarbeid)

Instruksjon

Alle elevene leser handlingsreferatet først.

Klassen deles inn i grupper på 4. Gruppene skal skrive en alternativ sluttscene som ikke ender med dobbelt selvmord. Deretter skal de dramatisere scenen og vise den for hverandre.

Anbefalt bruk av tid: 3 skoletimer.

Oppgave 2

Slampoesi om forelskelse og forviklinger

Introduksjon:

Shakespeare slo først gjennom som lyriker, og da han senere begynte å skrive dramatikk ble stykkene også skrevet i et kunstferdig og poetisk språk, kjent for finurlige ordspill og vakre metaforer.

Shakespeares dramaer er skrevet på ulike versemål, og Romeo og Julie er opprinnelig skrevet på blankvers, dvs. urimede og frie vers. (<https://no.wikipedia.org/wiki/Blankvers>) Nationalteatrets /Riksteatrets forestilling er basert på André Bjerkes gjendikning av stykket, som er bearbeidet av regissøren Sigrid Strøm Reibo og dramaturg Njål Helge Mjøs. André Bjerkes oversettelse og gjendikning av Romeo og Julie er også skrevet på blankvers.

Teksteksempel:

PROLOG

I deilige Verona lever to
familier av samme høye rang,
og deres hender skitnes til av blod
når gammelt nag slår flamme nok en gang. Som følge av to ætters hat og kiv,
får et par unge elskende kort tid

ilag på jord. Dog, ved de tapte liv begraver de to gammel ættestrid.
Om kjærlighetens ferd mot nederlag,
og fedres vrede, opptent i en ild
først slukket på de unges siste dag, forteller i to timer nå vårt spill.

Oppgaven:

Arbeid i par.

Alle elevene leser handlingsreferatet først.

Hent inspirasjon fra Shakespeare og lag slampoesi om forelskelse og forbudt kjærlighet der dere fletter inn kjærlighetshistorien mellom "Romeo og Julie". Når dere er ferdige skal parene fremføre for hverandre i klassen.

Til inspirasjon:

Les om og se eksempel på slampoesi:

<https://journalen.oslomet.no/2018/09/poesi-som-griper-ungdom>

Youtubevideo av en ung poet som rapper om sitt forhold til Shakespeare:

https://www.youtube.com/watch?v=i_auc2Z67OM&index=1&list=PLtkNykm20Zsl_OcuRtB4z-ZT9pPUaEmsm

Hva skjer med oss når vi er forelsket?

<https://tv.nrk.no/serie/newton-arkiv/2016/DMPV74001316/avspiller>

Anbefalt bruk av tid: ca. 3-4 skoletimer.

Oppgave 3

Introduksjon

Romeo og Julie handler om forbudt kjærlighet og om familie, ære og arrangert ekteskap. Det handler om et kjærlighetsforhold mellom to ungdommer i rivaliserende familier i Verona på 1500-tallet. Julie er bare 13 år men blir likevel lovet bort til den unge adelsmannen Paris som Julies foreldre har utpekt som hennes fremtidige ektemann. Julie forelsker seg derimot i Romeo, som tilhører en familie som ligger i konflikt med Julies familie. De vet at deres forhold ikke vil bli «godkjent» av foreldrene og møtes i all hemmelighet. Uten at foreldrene vet noe om det, gifter de seg i håp om at forholdet likevel vil bli godtatt til slutt. Det hele ender tragisk med dobbelt selvmord. Romeo og Julie er oppdratt til å være lydige mot foreldrene og vil ikke sette familien i vanære. Likevel er kjærligheten mellom dem sterkere, og derfor trosser de foreldrenes vilje.

Hvis Romeo og Julie var et par i 2019, ville det kunne ende på samme måte med tanke på tradisjon og kultur?

Oppgaven:

Elevene skal skrive en artikkel eller en kreativ tekst om forbudt kjærlighet i 2019. Før elevene begynner å skrive bør de lese handlingsreferatet og deretter Inger Merete Hobbeldstads artikkel om Romeo og Julie. <https://www.riksteatret.no/nyheter/farlig-kjarlighet/>

Se også gjerne følgende videoklipp fra bryllupsscenen i filmatiseringen fra 1996

<https://www.youtube.com/watch?v=zs9bMJM2Jfw>

Andre inspirasjonskilder:

<https://www.dagsavisen.no/debatt/balkongflickorna-og-usynlige-eresdrap-1.1259361>

<https://www.nrk.no/kultur/-arrangerte-ekteskap-minner-om-nettdating-1.12332453>

<https://www.dagbladet.no/kultur/eier-du-ikke-skam-eller-soster/66601693>

Oppgave 4

Skriv en teateranmeldelse av forestillingen Romeo og Julie

Bruk programmet og teatrets nettsted: www.riksteatret.no

Innledningsvis må du ha med :

Presentasjon av stykket/oppsetningen:

- navnet på stykket og dramatiker, regissør, skuespillere, scenograf evt. koreograf
- Kort om sjanger og handling
- Kort beskrivelse av oppsetningen både når det gjelder regi og scenografi

Velg **ett** (1,2 eller 3) av følgende elementer i forestillingen som du analyserer mer inngående i anmeldelsen

1. Spillestil

- Samspill: kontakten mellom skuespillerne, hvordan bruker hverandre
- Rolletolkning: Var du enig med skuespillerne i fremstillingen av rollene?
- Konsentrasjon og scenisk tilstedeværelse

2. Regi og scenografi

- Miljøskildring: tid og miljø
- Hva er budskapet i forestillingen
- Hvilken stemning ligger i forestillingen
- Rytme og tempo

3. Kostymer, lys og lyd

- Lysdesign. Hvilke stemninger gir lyset. Brukes det symbolsk for å fremheve noe?
- Musikk og lyd. Sjur Miljeteig har skrevet ny musikk, hvordan påvirker den helheten?
- Kostymer. Gammel tid/ny tid.

Relevante kompetansemål i norskfaget:

Kompetansemål etter Vg1 – studieforberedende utdanningsprogram og Vg2 – yrkesfaglige utdanningsprogram

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- kombinere auditive, skriftlige og visuelle uttrykksformer og bruke ulike digitale verktøy i presentasjoner
- mestre ulike roller i samtaler, diskusjoner, dramatiseringer og presentasjoner

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke ulike estetiske uttrykksformer i sammensatte tekster
- vurdere og revidere egne tekster ut fra faglige kriterier
- skrive kreative tekster på hovedmål og sidemål med bruk av ulike språklige virkemidler

Språk, litteratur og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for et bredt register av språklige virkemidler og forklare hvilken funksjon de har

Kompetansemål etter Vg2 – studieforbereende utdanningsprogram

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lytte til, vurdere og gi veiledende tilbakemelding på andres muntlige presentasjoner

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- uttrykke seg med et variert ordforråd og mestre språklige formkrav
- skrive kreative, informative og argumenterende tekster, utgreiinger, litterære tolkninger, drøftinger og andre resonnerende tekster på hovedmål og sidemål

Språk, litteratur og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese et utvalg sentrale norske og noen europeiske tekster fra middelalderen til og med romantikken, sette dem inn i en kulturhistorisk sammenheng og kommentere form og innhold

Kompetansemål etter Vg3 – studieforbereende utdanningsprogram

Skriftlig kommunikasjon

- bruke kunnskap om tekst, sjanger, medium og språklige virkemidler til å planlegge, utforme og bearbeide egne tekster med klar hensikt, god struktur og saklig argumentasjon
- uttrykke seg med et presist og nyansert ordforråd og mestre språklige formkrav
- skrive kreative, informative og resonnerende tekster, litterære tolkninger og retoriske analyser på hovedmål og sidemål med utgangspunkt i norskfaglige tekster

OPPGAVER SPESIELT EGNET FOR TEATERFAGENE V/ MDD

Oppgave 1

Fryste bilder/ tegneserie

(for- eller etterarbeid)

Instruksjon

A)

Alle leser først det korte handlingsreferatet fra hver akt i **vedlegg 2 til oppgave 1 MDD**.

Deretter deles klassen i fem grupper som blir tildelt hver sin akt. Det er hemmelig hvilken akt de ulike gruppene får. Hver gruppe lager 3 fryste bilder av situasjoner de finner i sin akt.

Gruppene viser bildene for hverandre i tur. De som ser på, skal gjette hvilken scene i stykket bildet referer til, hvem som er med og hva situasjonen er.

C)

Når alle gruppene har vist sine fryste bilder, går de tilbake til arbeidet i gruppen og gjør bildene levende med replikker og fysisk uttrykk. Etter litt øving viser de de levende bildene for hverandre og setter sammen alle «aktene» til en miniforestilling av *Romeo og Julie*

Anbefalt bruk av tid: ca. 3 skoletimer

Oppgave 2

(Forarbeid)

Lærer- i -rolle

(Ammen eller Broder Lorenzo egner seg godt fordi de står litt utenfor selve handlingen)

Instruksjon:

Dette skal være en improvisert samtale mellom læreren- i- rolle og elevene. Det egner seg godt som et forarbeid til å gjøre elevene kjent med stykkets tema og karakterene, men først og fremst for å pirre nysgjerrigheten før de ser forestillingen. Læreren presenterer seg selv i rolle (en av karakterene i stykket) og definerer hvor de er og hva som er situasjonen. Elevene får en kollektiv rolle som 'samtalepartneren' for denne rollen. De kan f. eks være journalister eller reportere, rådgivere, fortrolige venner eller kolleger av rollen – som ønsker å drøfte et dilemma med elevene-i-rolle. F. eks om denne kjærlighetshistorien kunne ha endt annerledes hvis Romeo og Julie hadde stått åpent frem om sin kjærlighet overfor foreldrene sine. Elevene skal pumpe læreren – i – rolle for informasjon og prøve å få vite mest mulig om henne/ham og hva stykket handler om.

For læreren kan det lønne seg å velge en karakter som har behov for å betro seg eller sladre, kanskje lekke fortrolig informasjon, eller hemmeligheter som berører stykkets tema og sier noe om de andre karakterene og deres relasjoner. Etter selve 'samtalen' foretar lærer og elever sammen en oppsummering av informasjonen elevene har fått. Slik får elevene kjennskap til stykket og mulighet til å danne egne bilder.

Anbefalt bruk av tid: ca. 2 skoletimer

Oppgave 3

Monologarbeid (for- eller etterarbeid)

Instruksjon

Elevene bør lese handlingsreferat først. Deretter skal elevene skal lage korte monologer maks. 5 min. basert på rollefabler de selv lager og med utgangspunkt i stykkets sentrale karakterer. Læreren kan fordele rollene. Det er 6 roller, så flere elever får utdelt samme rolle, men alle lager sin egen rollefabel og historie.

- **Julie** forteller om sitt liv og om sitt forhold til foreldrene og kjærligheten til Romeo
- **Romeo** forteller om sitt liv og om sitt forhold til foreldrene, Rosalinda og Julie
- **Ammen** forteller om livet med familien Capulet. Hvorfor ble hun amme? Hadde hun egen familie? Hva synes hun om forholdet mellom Romeo og Julie?
- **Herr Capulet**. Julies far forteller om feiden mellom familien Capulet og Montague og om at Paris har fridd til Julie, som bare er 13 år.
- **Fru Montague** forteller om sin familie og forholdet til sønnen Romeo, som stadig forelsker seg og om forholdet til familien Capulet
- **Fader Lorenzo** forteller om sitt liv og om hvordan han håper kjærligheten mellom Romeo og Julie kan gjøre slutt på feiden mellom de to familiene Capulet og Montague. Han lurte likevel på om det var rett av ham å vie de to i smug.

Anbefalt bruk av tid: 4 skoletimer

Oppgave 4

Forelskelse, flørting, og fighting

Instruksjon

Først bør klassen lese handlingsreferatet til Romeo og Julie. **Vedlegg 2** eller **handlingsreferat** som innleder norskoppgavene.

Hent også inspirasjon fra følgende kilder:

Klipp fra filmatiseringen fra 1996:

<https://www.youtube.com/watch?v=tOjuzvLcsos>

Når vet du at du er forelska:

<https://www.youtube.com/watch?v=X0xgoVVcBoc>

Klipp fra West Side story med Michael Jacksons Bad

<https://www.youtube.com/watch?v=PyipY7EmOxl>

Oppgaven:

Rollespill og improvisasjon i gruppen.

Dette er utgangssituasjonen for improvisasjonen:

Hele klassen skal jobbe sammen og arrangere en stor fest. Tenk at festen foregår i 2019. Det er familien Capulet som har invitert til maskeradeball. Romeo og vennene hans er ikke invitert, men de sniker seg inn forkledd med maske. De «kræsjer» festen, men blir etterhvert avslørt av Julies fetter Tybalt og vennene hans, som er fiender av Romeo og følget hans. Romeo er opprinnelig kommet for å treffe Rosalinda, som han er forelsket i, men glemmer henne fort da han oppdager Julie.

Hvem blir forelsket i hvem?

Hvem kommer i konflikt?

Hvordan ender festen?

Elevene får utdelt rollekort som:

Romeo

Julie

Rosalinda

Ammen til Julie

Mercutio (venn av Romeo)

Tybalt (Julies fetter og fiende av Romeo)

Herr og Fru Capulet (foreldrene til Julie som arrangerer festen)

Resten er venner av Romeo og Tybalt (to rivaliserende gjenger)

Anbefalt bruk av tid: 2 skoletimer

Oppgave 5

Skriv en teateranmeldelse av Nationalteatrets oppsetting av *Romeo og Julie*

Bruk programmet og teatrets nettsted:

<https://www.nationaltheatret.no/forestillinger/romeo-og-julie/>

Innledningsvis må du ha med :

Presentasjon av stykket/oppsetningen:

- navnet på stykket og dramatiker, regissør, skuespillere, scenograf evt. koreograf
- Kort om sjanger og handling
- Kort beskrivelse av oppsetningen både når det gjelder regi og scenografi

Velg **ett** (1,2 eller 3) av følgende elementer i forestillingen som du analyserer mer inngående i anmeldelsen

1. Spillestil

- Samspill: kontakten mellom skuespillerne, hvordan bruker hverandre
- Rolletolkning: Var du enig med skuespillerne i fremstillingen av rollene?
- Konsentrasjon og scenisk tilstedeværelse

2. Regi og scenografi

- Miljøskildring: tid og miljø
- Dans / fysisk uttrykk
- Regissørens bearbeiding av manus: f.eks: blandet bruk av moderne språk og Shakespeares blankvers
- Hva ønsker regissør å formidle: budskap/tema
- Hvilken stemning ligger i forestillingen
- Rytme og tempo

3 Kostymer, lys og lyd

- Lysdesign. Hvilke stemninger gir lyset. Brukes det symbolsk for å fremheve noe?
- Musikk og lyd. Sjur Miljeteig har skrevet ny musikk, hvordan påvirker den helheten?
- Kostymer. Gammel tid/ny tid.

Relevante kompetansemål fra læreplan i følgende fag ved MDD

Drama Vg 1

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke grunnleggende øvinger for oppvarming, konsentrasjon og ensemblearbeid
- bruke bevegelse, kropp og stemme i forhold til det sceniske rommet
- utvikle improvisasjon til scenisk form med utgangspunkt i ulike typer materialer, temaer og tekster
- observere og beskrive eget og andres arbeid og kunne arbeide systematisk med konstruktiv kritikk
- planlegge, gjennomføre og reflektere over framføringer der ferdigheter i drama inngår

Programfag til valg Vg2 og Vg 3

Teaterproduksjon 1

Skuespillerutvikling

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke ulike teaterpedagogers metoder i grunnleggende skuespillerteknikk
- bearbeide monologer og dialoger og presentere dem i eget skuespillerarbeid og samspill
- vise evne til rolleidentifikasjon og rollekarakterisering

Sjanger og spillestil

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke sjangrer og beherske spillestiler fra ulike epoker
- bruke musikk, dans og andre sceniske virkemidler i sjangerbestemt forestillingsarbeid

Teaterproduksjon 2

Skuespillerutvikling

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beherske grunnleggende skuespillerteknikk og skape et selvstendig uttrykk
- bruke grunnleggende kunnskaper om regi i eget og felles produksjonsarbeid

Scenisk formidling

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for bruk av ekspressivitet i skuespillerens uttrykk
- bruke ulike spillestiler i forhold til scenisk form
- eksperimentere med sceniske virkemidler i forhold til rolle og scenisk handling
- utvikle monologer og dialoger og formidle dem som kunstneriske uttrykk